

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – ΓΑΚ 651/2014

Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 2017/1084, 2020/972, 2021/452, 2021/1237 και 2023/1315) – έγγραφο εργασίας

Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

[άρθρα 38, 38α]

Πρώτα θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΚΑΚ (άρθρα 1-12) ΚΑΙ στη συνέχεια οι όροι που αφορούν τις επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38), επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38α)

Α. Γενικοί όροι εφαρμογής

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Άρθρο 1 – Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων</p> <p>Δεν εφαρμόζεται:</p> <ul style="list-style-type: none">σε καθεστώτα ενισχύσεων που εμπίπτουν στα άρθρα 38, 38α, 38β και 39, εάν ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ανά κράτος μέλος υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους. <i>Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι ο ΓΚΑΚ εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων, αφού εξετάσει το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος. Εάν η Επιτροπή έχει ήδη παρατείνει την εφαρμογή του ΓΚΑΚ πέραν του αρχικού εξαμήνου ως προς τα καθεστώτα αυτά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να παρατείνουν την ισχύ των εν λόγω καθεστώτων έως τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του ΓΚΑΚ, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος έχει υποβάλει έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την Επιτροπή σχέδιο αξιολόγησης.</i>σε οποιεσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται ανωτέρω, πλην των τροποποιήσεων που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του ΓΚΑΚ ή δεν είναι	

ικανές να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης:

- στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές·
- στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων· (παράγραφος 2)
- σε μέτρα κρατικών ενισχύσεων για την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας· (παράγραφος 6)

Άρθρο 1 – Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3)	
<p>Δεν εφαρμόζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· • στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς· <p><i>Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους ανωτέρω τομείς όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς της δεύτερης περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· ☐ 	
Άρθρο 1 – Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4)	
<p>Δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ή ad hoc ενισχύσεων οι οποίες χορηγήθηκαν από το ίδιο κ-μ, υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.</p>	
Άρθρο 1 – Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4)	
<p>Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές.</p>	

<p>Κατά παρέκκλιση, εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2021.</p>	
<p>Άρθρο 1 – Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5)</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:</p> <p>α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·</p> <p>β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·</p> <p>γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.</p>	
<p>Άρθρο 4 – Όρια κοινοποίησης</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που υπερβαίνουν τα 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τις συνδυαστικές βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης και των περιβαλλοντικών επιδόσεων των κτιρίων, που αναφέρονται στο άρθρο 38α παράγραφος 7 και στο άρθρο 39 παράγραφος 2α: 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· <p>Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης. (παράγραφος 2)</p>	
<p>Άρθρο 5 – Διαφάνεια των ενισχύσεων</p>	
<p>Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου, • τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί 	

<p>βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης),</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις ή κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή βάσει εφαρμοστέου Κανονισμού, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ), • τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ορίου), • οι επιστρεπτές προκαταβολές (εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του ΓΚΑΚ ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή), • ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς. 	
Άρθρο 6 – Χαρακτήρας κινήτρου	
<p>Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου (παράγραφος 1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης· β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης· γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου· δ) κατάλογο των δαπανών του έργου· ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας 	

χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο. (παράγραφος 2)

- **Για τις ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις:** πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
 - ουσιώδης αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
 - ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
 - ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας. (παράγραφος 3)

Εξαιρέσεις:

- Όσον αφορά στα φορολογικά πλεονεκτήματα, ο χαρακτήρας κινήτρου θεωρείται ότι πληρούται εάν:
 - α) με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και
 - β) το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων. (παράγραφος 4)

Άρθρο 7 — Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

- Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. (Ωστόσο: ο ΦΠΑ επί των επιλέξιμων δαπανών ή των δαπανών που επιστρέφονται βάσει ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη)
- Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο.
- Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με απλουστευμένες επιλογές κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι μία πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης. Σε αυτή την περίπτωση, εφαρμόζονται οι απλουστευμένες

επιλογές κόστους που προβλέπονται από τους σχετικούς κανόνες που διέπουν το ταμείο της Ένωσης.

- Για έργα που υλοποιούνται σύμφωνα με τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όπως έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζονται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης. (παράγραφος 2)
- Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο. (παράγραφος 3)
- Εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. (παράγραφος 5)

Άρθρο 8 – Σώρευση

- Για τα όρια της κοινοποίησης και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το **συνολικό ποσό** της ενίσχυσης· *(παράγραφος 1)*
- Όταν **ενωσιακή χρηματοδότηση** (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας. Κατά παρέκκλιση, η συνολική δημόσια χρηματοδότηση για έργα που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας μπορεί να ανέρχεται έως τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου, ανεξάρτητα από το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης που ισχύει στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης δυνάμει του ΓΚΑΚ· *(παράγραφος 2)*
- Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για **διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες** *(παράγραφος 3 στοιχείο α))*.
- Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις **ίδιες επιλέξιμες δαπάνες**, οι οποίες επικαλύπτονται εν όλω ή εν μέρει, μόνο εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή *(παράγραφος 3 στοιχείο β))*.
- Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις **ήσσονος σημασίας** που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΚΑΚ *(παράγραφος 5)*.

Άρθρο 9 – Δημοσίευση και πληροφορίες

- Δημοσιεύονται στο σύστημα διαφάνειας για τις χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις (TAM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής *(παράγραφος 1)*:
 - α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·

<p>β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·</p> <p>γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100.000 EUR (βλ. παράρτημα III) ή όσον αφορά δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 10.000 EUR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι όροι που αναφέρονται στο στοιχείο γ) ανωτέρω θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. ευρώ) (παράγραφος 2): <ul style="list-style-type: none"> - 0,01-0,1 (μόνο για πρωτογενή γεωργική παραγωγή)· - 0,1-0,5 - 0,5-1 - 1-2· - 2-5· - 5-10· - 10-30· και - 30 και άνω. • Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα III του ΓΚΑΚ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης (ή ελλείψει υποχρέωσης για υποβολή ετήσιας δήλωσης, ως ημερομηνία χορήγησης θα θεωρείται η 31 Δεκεμβρίου του έτους για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση) και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4). 	
<p>Άρθρο 11-Υποβολή εκθέσεων</p>	
<p>Αποστολή περιληπτικής πληροφόρησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20</p>	

εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.	
--	--

Για τους ορισμούς των εννοιών: άρθρο 2 (για ενισχύσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, οι σχετικοί ορισμοί στην παρ.1, στοιχεία 101 έως 131β)

Παρακολούθηση: άρθρο 12

Ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία: άρθρο 10

Β. Ειδικοί όροι όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38), επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια (άρθρο 38α)

<p align="center">ΑΡΘΡΟ 38 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΕΤΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ</p>	<p align="center">ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p>
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Πεδίο εφαρμογής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ, εκτός εάν η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου. <i>(παράγραφος 2)</i> • Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και στις ενισχύσεις για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη. <i>(παράγραφος 2α)</i> • Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που λειτουργεί με ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. <i>(παράγραφος 2β)</i> 	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες <i>(παράγραφος 3)</i>: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες καθορίζονται συγκρίνοντας το κόστος της επένδυσης με το κόστος του αντιπαραδείγματος το οποίο θα προέκυπτε εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση, ως εξής:</p> <p>- αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης που αντιστοιχεί στη συνήθη εμπορική πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα ή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του</p>	

κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και του κόστους της επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης·

- αν το αντιπαράδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση της ίδιας επένδυσης σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας του κόστους της μεταγενέστερης επένδυσης, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·

- αν το αντιπαράδειγμα συνίσταται στη διατήρηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και του υφιστάμενου εξοπλισμού σε λειτουργία, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας της επένδυσης στη συντήρηση, επισκευή και εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης εγκατάστασης και του υφιστάμενου εξοπλισμού, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση·

- στην περίπτωση εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά, από άποψη καθαρής παρούσας αξίας, μεταξύ της μίσθωσης του εξοπλισμού για τον οποίο χορηγείται κρατική ενίσχυση και της μίσθωσης του λιγότερο ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού που θα μισθωνόταν εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση· το κόστος μίσθωσης δεν περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του εξοπλισμού ή της εγκατάστασης (κόστος καυσίμων, ασφάλιση, συντήρηση, άλλα αναλώσιμα), ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης·

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το αντιπαράδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπαράδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ).

Όταν η επένδυση συνίσταται σε σαφώς προσδιορίσιμη επένδυση που

<p>αποσκοπεί αποκλειστικά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο ενεργειακά αποδοτικό αντιπαράδειγμα όσον αφορά την επένδυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.</p> <p>Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης.</p>	
<p>Ένταση της ενίσχυσης:</p> <p>Δεν υπερβαίνει το 30% των επιλέξιμων δαπανών. (παράγραφος 4)</p> <p>Μπορεί να αυξηθεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων σε μικρές επιχειρήσεις, και - κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων σε μεσαίες επιχειρήσεις. (παράγραφος 5) - κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και - κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 6) <p>Μπορεί να ανέρχεται στο 100% των συνολικών επενδυτικών δαπανών, όταν η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38):</p> <ul style="list-style-type: none"> - η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και συνεπαγόμενων διακρίσεων κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός· - κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι 	

<p>λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου·</p> <p>- αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών)·</p> <p>- τουλάχιστον το 70 % του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυσης αναφορικά με τη συμβολή του έργου στους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου, για παράδειγμα ενίσχυση που ζητείται ανά μονάδα εξοικονομούμενης ενέργειας ή επιτευχθείσας ενεργειακής απόδοσης. Τα εν λόγω κριτήρια δεν αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 70% της στάθμισης όλων των κριτηρίων επιλογής. <i>(παράγραφος 7)</i></p>	
<p>Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3 και 7 ανωτέρω, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να καθορίζονται χωρίς προσδιορισμό του αντιπαραδείγματος και χωρίς τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης και οι εφαρμοστέες εντάσεις ενίσχυσης και πριμοδοτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 4, 5 και 6 ανωτέρω μειώνονται κατά 50%. <i>(παράγραφος 8)</i></p>	

ΑΡΘΡΟ 38α ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Πεδίο εφαρμογής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. <i>(παράγραφος 2)</i> • Χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα είναι ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι υποβάλλουν ακριβές σχέδιο και χρονοδιάγραμμα ανακαίνισης που να καταδεικνύει ότι η ενισχυόμενη ανακαίνιση είναι τουλάχιστον επαρκής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα διαφέρουν από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η επένδυση πρέπει να υλοποιηθεί και να ολοκληρωθεί τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος του ενωσιακού προτύπου. <i>(παράγραφος 3)</i> • Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και στις ενισχύσεις για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη. <i>(παράγραφος 4)</i> • Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού θέρμανσης ή ψύξης εντός του κτιρίου. <i>(παράγραφος 9)</i> • Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακού εξοπλισμού που λειτουργεί με ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. 	

(παράγραφος 10)	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες: οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.</p> <p>Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης στο κτίριο. (παράγραφος 5)</p>	
<p>Η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια, τουλάχιστον κατά:</p> <p>i) 20% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, ή</p> <p>ii) κατά 10% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30% του μέρους του προϋπολογισμού του καθεστώτος που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ή</p> <p>iii) κατά 10% σε σύγκριση με το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί για τις απαιτήσεις για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στο πλαίσιο των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2010/31/ΕΕ στην περίπτωση νέων κτιρίων. Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ. (παράγραφος 6)</p>	
<p>Η ενίσχυση μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους:</p> <ul style="list-style-type: none"> - την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας·την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής 	

<p>ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό· - την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο· - την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης· - επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων. <p>Σε περίπτωση οποιωνδήποτε συνδυασμένων εργασιών αυτού του είδους, όπως καθορίζονται ανωτέρω, επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τις διάφορες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό.</p> <p>Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων. <i>(παράγραφος 7)</i></p>	
<p>Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται είτε στον ιδιοκτήτη/στους ιδιοκτήτες του κτιρίου είτε στον μισθωτή/στους μισθωτές, ανάλογα με το ποιος αναθέτει το μέτρο ενεργειακής απόδοσης. <i>(παράγραφος 8)</i></p>	
<p><u>Ένταση της ενίσχυσης</u></p> <p>Δεν υπερβαίνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - το 30% των επιλέξιμων δαπανών. <i>(παράγραφος 11)</i> - το 25% των επιλέξιμων δαπανών, όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ. <i>(παράγραφος 12)</i> 	

- Σε περίπτωση ενισχύσεων για επενδύσεις σε κτίρια, οι οποίες πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα, χορηγείται λιγότερο από 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των ενωσιακών προτύπων,
 - ο το **15%** των επιλέξιμων δαπανών, όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και
 - ο το **20%** σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. *(παράγραφος 13)*

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται:

- κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων σε μικρές επιχειρήσεις, και
- κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων σε μεσαίες επιχειρήσεις. *(παράγραφος 14)*
- κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και
- κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. *(παράγραφος 15)*
- κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων, όταν η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια κατά τουλάχιστον 40% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση. Η εν λόγω αύξηση της έντασης της ενίσχυσης δεν εφαρμόζεται όταν η επένδυση δεν βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου πέραν του επιπέδου που επιβάλλουν τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα και τίθενται σε ισχύ εντός διαστήματος μικρότερου των 18 μηνών από τη στιγμή υλοποίησης και ολοκλήρωσης της επένδυσης. *(παράγραφος 16)*